

۳. در رجعت: بازگشت دوباره برای مجازات

خداوند تعالی رجعت را مقدر فرموده تا روزهایی را که اولیاًش در این دنیا با مظلومیت و تحت سلطه‌ی ظالمان با صبر سپری کرده اند جبران نماید.

علی‌علیه السلام در برابر قضایای سقیفه به امر پیامبر ﷺ صبر کرد در حالیکه می‌توانست با اشاره‌ای همه را به هلاکت برساند. و این برای روزگار رجعت ماند که علی‌علیه السلام بازگردد و انتقام زهرا و محسنش را شخصاً بگیرد.

قاتل محسن... در دست علی‌علیه السلام

امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید: من که علی بن ابی طالب بنده‌ی خدا و برادر پیامبر هستم (در عالم رجعت) بازمی‌گردم، و دشمنانم و قاتلین فرزندم محسن علیه السلام را زنده می‌کنم و آنان را به عنوان قصاص به قتل می‌رسانم. (الزام النواصی)

نفحه

ویژه نامه فاطمیه

اسفند ماه ۱۳۹۳

هیئت جواد الائمه(علیه السلام)

به همت پایگاه مقاومت بسیج شهید بهشتی

بهار امسال چقدر بارانی است...

نشریه نفحه | ویژه نامه فاطمیه | اسفند ماه ۱۳۹۳

همه زل زده‌اند به قابوت مادر ... لحظه‌ها می‌گذشت و رد می‌شد ...

اما خاطره‌های تلخ شهادت، همچنان بر لحظه‌ی تکرار ایستاده بود و گلوی آل عبا را می‌فشد و گلوی حسن را بیشتر...

و آن طرف؛ ملائک، مات صبر علی...
سکوت را سلمان شکست، حضورش مرحومی بود بر دل علی و فرزندانش.....
افسوس ...!

که نبایست ناله‌ای سر داد تا خواب زدگان بی‌درد از وصیت زهرا دور مانند...
اما آستین به دهن نالیدن را چه سود؟
لحظه‌ها می‌گذشت و رد می‌شد، وقت وداع نزدیکتر می‌شد، پای علی هم سست‌تر می‌شد...

نشریه نفحه | ویژه نامه فاطمیه | اسفند ماه ۱۳۹۳

اول شهید و لایت

تاریخ قیامت که دادگاه الهی به دست فاطمه علیه السلام سپرده می‌شود سه مقطع حساس برای قاتلین محسن علیه السلام مقدر شده است: ۱. عالم بربزخ، ۲. عصر ظهور مهدی و ۳. عالم رجعت.

۱. قاتل محسن (علیه السلام) در آتش بربزخ:

امام صادق علیه السلام فرمود: این کوه «گمد» نام دارد و بر یکی از پرتگاه‌های جهنم قرار گرفته است که قاتل امیرالمؤمنین علیه السلام و قاتل فاطمه و محسن علیه‌السلام و قاتل حسن و حسین علیه‌السلام آنجا هستند. (بحارالانوار: ج ۲۵ ص ۳۷۲)

۲. در عصر ظهور حضرت مهدی (ع):

امام زمان علیه السلام به حرم پیامبر ﷺ می‌آید و به اذن پروردگار آن دو را زنده می‌کند و برای غصب خلافت... و به خاطر قتل محسن علیه السلام و آزار پاره تن پیامبر ﷺ آنان را محکمه می‌کند.

(الزام النواصی)

هیزم خصم زهراء علیها السلام نزد ماست!

آیا هیزم‌هایی که پشت در و دیوار خانه‌ی فاطمه علیها السلام آتش زدند همه اش سوخت؟ ظاهرًا باقیمانده‌ای داشته که مهاجمین هنگام بردن مولا علی علیها السلام برای بیعت اجباری، فراموش کرده‌اند آنها را جمع کنند!

چه کسی و در چه زمانی آنها را جمع کرده که اکنون نزد آخرین یادگار زهراء علیها السلام نگهداری می‌شود؟! آیا نیمه شب- که اهل سقیفه خواب بوده اند- به دست امیرالمؤمنین یا امام حسن و یا امام حسین و یا حتی زینب و ام کلثوم علیهم السلام و فضه، یا همه‌ی اهل خانه جمع آوری شده است؟ آیا هیزم‌های نیم سوخته را به مادر در بستر افتاده‌ی محسن نشان داده اند؟ آیا تماشای پاره‌های هیزم، خاطره‌های تلخ سینه و پهلوی فاطمه علیها السلام را بیاد آورده و اشک سرخ بر گونه‌های زخم آنان جاری ساخته است؟

این امانت در دست امامان علیهم السلام گردیده و هر یک اشکی به یاد مادر ریخته اند، تا حضرت مهدی علیها السلام که بیش از دوازده قرن است هر صبح و شام با دیدن آن اشک خون می‌ریزد و به مادر وعده‌ی انتقام می‌دهد.

امام زمان علیها السلام آندو را با هیزمی می‌سوزاند که جمع کردن‌تا علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام را آتش بزنند و آن هیزمها نزد ما است که از یکدیگر ارث می‌بریم! (دلائل الامامة: ص ۲۴۲)

فهرست مطالب:

- دل نوشته ..... (۱)
- قطره ای از دریا ..... (۳)
- داستان فدک ..... (۷)
- الگوئی نیکو ..... (۱۲)
- حرف دل مولا ..... (۱۷)
- تبار انحراف ..... (۲۲)
- نشانی از بی نشان ..... (۲۵)
- اول شهید ولایت ..... (۲۸)

هیئت جادالامم علیهم السلام

نیمه‌ی شب رسید، همان لحظه‌ی سخت دل کندن ...
یک صد و بیست و چهار هزار پیغمبر آمدند تا آمدن پیغمبر آخرالزمان را خبر بدند. آمدند رحمت للعالمین را، عزیز خداوند را، پیامبر مهربانی‌ها را... حال خدا خطاب به همان پیغمبر عزیزش می‌گوید: اگر علی نبود، تو را خلق نمی‌کردم، و اگر زهرا نبود هیچ یک از شما را خلق نمی‌کردم!

تابوت بر شانه‌ی علی نشست، از در نیم سوخته رد شد و روانه‌ی کوچه‌ها گشت و آه از آن کوچه، که تاریکی شب نیز نتوانست سرخی خونش را بپوشاند و اینگونه داغ علی را تازه‌تر می‌کرد ...
بیرم که علی با دست خود، خشت لحد می‌چیند...
بیرم که امت به خط رفته است و او از محضر رسول شرم دارد...

مسبب خلقت را مخفیانه تشییع می‌کنند. چهار نفر چهار سوی تابوت را گرفته‌اند و در تاریکی شب پیش می‌روند. فرشتگان آسمان ضجه می‌زنند و اشک می‌ریزند ولی مردم مدینه در رویاهایشان غوطه ورند... آن شب، انسانیت، تا قیامت از مزار دردانه خدا محروم ماند. چه سند مظلومیت جاودانه‌ای!

مظلومیت در همان شب تاریک معنا یافت...

و ای داد از این افسارگسیختگان، که این گونه بر مسند بر حق علی چنگ زدند و امت را به بیراهگی خود رهنمون ساختند و صد افسوس که بهای رسیدن به این ناحقی، خون دُر دانه‌ی رسول را طلب می‌کرد...

آنگاه که تاج و تخت و دنیا بر فطرت آدمی بتازد، آنگاه که اصرار ماندن در جهل بر حقایق پرده اندازد...

آنگاه که ریا دسیسه کند؛ عوام فربید و بر دل‌ها شک گذارد و چون خوره بر ایمان مردمان بیافتد...

آنگاه نه عجب که فاطمه، شب‌هنگام دفن شود و قبرش از نظرها مخفی بماند...

دارید؟ چطور نمی‌دانید قبر دختر پیامرتان کجاست؟

و ای داد از این افسارگسیختگان، که این گونه بر مسند بر حق علی چنگ زدند و امت را به بیراهگی خود رهنمون ساختند و صد افسوس که بهای رسیدن به این ناحقی، خون دُر دانه‌ی رسول را طلب می‌کرد...

آنگاه که تاج و تخت و دنیا بر فطرت آدمی بتازد، آنگاه که اصرار ماندن در جهل بر حقایق پرده اندازد...

آنگاه که ریا دسیسه کند؛ عوام فربید و بر دل‌ها شک گذارد و چون خوره بر ایمان مردمان بیافتد...

آنگاه نه عجب که فاطمه، شب‌هنگام دفن شود و قبرش از نظرها مخفی بماند...

دارید؟ چطور نمی‌دانید قبر دختر پیامرتان کجاست؟

نشانی از بی نشان

مدینه در خواب عمیقی فرو رفته و سکوت مطلق بر کوچه‌هایش حاکم شده است. دری نیم سوخته صدایی می‌کند و کسی از آن بیرون می‌آید. به آرامی کوچه را بررسی می‌کند. هیچ خبری از سر و صدای چند ساعت پیش نیست. همه رفته‌اند. هیچ نوری از هیچ خانه‌ای ساطع نمی‌شود. «هیچ کس در کوچه‌ها نیست» این صدای مرد بررسی کننده کوچه خطاب به اهالی غمگین خانه است... هیچ کس نیست، همه رفته‌اند.

۲۰

همه خوبیها در او جمع شده است، فاطمه علیها السلام را الگو و مقتدای خویش می‌داند، آنجا که می‌فرماید:

دخت رسول خدا صلی الله علیه و آل‌ه زیباترین الگو برای من است، و به زودی نادان پستی عمل خویش را خواهد دید و کافران در می‌یابند که پایان کار به نفع چه کسی می‌باشد
(بخار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۹ - ۱۸۰)

فاطمه لیله القدر ناشناخته است

امام صادق علیه السلام فرمود: [اینکه خداوند می‌فرماید:] ما قرآن را در شب قدر نازل کردیم، [مراد از] شب، فاطمه و مراد از قدر، خداوند است. در نتیجه هر کسی فاطمه را آنچنان که باید بشناسد، به حقیقت شب قدر را درک نموده است، و... و اینکه فاطمه، فاطمه نامیده شده است برای این است که مخلوق از [کنه] معرفت او عاجز است
(بخار، ج ۴۳، ص ۶۵)

فضائل زهرا علیها السلام آنچنان که باید و شاید قابل درک نبوده و البته قابل انکار نیز نمی‌باشد.

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آل‌ه فرمود: «الويل، ثم الويل، الويل ملن شک فی فضل فاطمة؛ وای [و عذاب باد،] سپس وای، وای بر کسی که در فضیلت زهرا علیها السلام شک روا دارد». (الثاقب فی المناقب، ج ۱، ص ۲۹۷)

فاطمه

فاطمه

نخواهند شد. و فرمودند: برگردید و ما را با مصیبت خود تنها بگذارید.
تفسیر عیاشی ج ۲، ص ۶۷

دوماً: حضرت شک نداشتند که آن‌ها بدون اجازه وارد نخواهند شد، چون نص صریح قرآن می‌گوید:
«ای افرادی که ایمان آورده‌اید! در خانه‌هایی غیر از خانه خود وارد نشوید تا اجازه بگیرید و بر اهل آن خانه سلام کنید این برای شما بهتر است شاید متذکر شوید! و اگر کسی را در آن نیافتید، وارد نشوید تا به شما اجازه داده شود و اگر گفته شد: «بازگردید!» بازگردید این برای شما پاکیزه‌تر است و خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است!»
نور، آیه ۲۷ و ۲۸

و از طرفی در تفاسیر معتبر اهل تسنن ذیل آیه ۳۶ سوره نور آمده است: خانه علی و زهرا علیهم السلام با فضیلت ترین خانه انبیا حساب می‌شود.
سیوطی، درالمشور، ج ۶، ص ۲۰۳

سوماً: با توجه به موقعیت حضرت زهرا سلام الله علیها و گریه ایشان در پشت در، تصور این بود که مردم از دختر پیامبر خجالت بکشند و متعرض نشوند. همچنان که عده‌ای برگشتند ولی...

از طرف دیگر اگر هم حضرت زهرا سلام الله علیها پشت در رفته باشند، ایرادی ندارد، چون بارها شده بود که حضرت رسول به همسرانشان می‌فرمودند که در پشت در بروند و در را باز کنند. مثلاً عایشه در را برای امیر المؤمنین علی عليه السلام باز کرد (الاحتجاج، ج ۱، ص ۲۹۲) یا ام سلمه و دیگر همسران پیامبر...

عبادت فاطمه علیها السلام

امام صادق علیه السلام فرمود: هرگاه فاطمه علیها السلام در محراب عبادتش می‌ایستاد، نور او برای اهل آسمان می‌درخشید؛ آنگونه که ستارگان برای اهل زمین می‌درخشند
(بخار، ج ۴۳، ص ۱۲)

فاطمه علیها السلام محدثه بود

امام صادق علیه السلام فرمود فاطمه دختر رسول خدا محدثه بود نه پیامبر. فاطمه را از این جهت محدثه نامیده اند که فرشتگان از آسمان بر او نازل می‌شند و با او همانند مریم دختر عمران گفتگو داشتند
(بخار، ج ۱۴، ص ۲۰۶)

حضرت صادق علیه السلام سخن خود را چنین ادامه می‌دهند:

شبی حضرت صدیقه علیها السلام به فرشتگان هم صحبت خویش فرمود: آیا آن زن که بر جمیع زنان عالم برتری دارد، مریم دختر عمران نیست؟ جواب دادند: نه؛ زیرا مریم فقط سیده زنان عالم در زمان خودش بود، ولی خدای متعال تو را سیده زنهای عالم خودت، و هم عالم زمان مریم و اولين و آخرین قرار داده است (یعنی تو را بانوی بانوان جهان قرار داد)
(اصول کافی، ج ۱، ص ۲۴۱)

فاطمه

فاطمه

قطره‌ای از دریا | فضائل حضرت زهرا(علیها السلام)

امام صادق علیه السلام فرمود: «وهي الصديقة الكبرى وعلى معرفتها دارت القرون الاولى»؛ او صديقه كبرى است که بر محور شناخت او قرنهاي گذشته دور زده است. (بخارانوارج، ۴۳، ص ۱۰۵)

چگونه می توان او را شناخت، در حالی که خدای متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرموده است: «يا احمد لولاك لما خلقت الافلاك ولو لا على لما خلقتك ولو لا فاطمة لما خلقتكم؛ اي پیامبر! اگر تو نبودی هستی را نمی آفریدم، و اگر علی علیه السلام نبود تو را خلق نمی کردم، و اگر فاطمه نبود شما دو نفر را به وجود نمی آوردم» (بوجه قلب المصطفی، ص ۹)

و پیامبر گرامی اسلام درباره او فرمود:

اگر [خوبیها و] زیبائیها به صورت انسانی درآید، او فاطمه خواهد بود، بلکه او برتر [از آن] است؛ براستی که دخترم فاطمه برترین انسان روی زمین از نظر عنصر و ذات، و از نظر شرافت و بزرگواری است (علوم ج ۱۱، ص ۲۷۶)

و چگونه می توان به فضائل و خوبیهای او پی برد و حال آنکه قطب عالم امکان، مهدی صاحب الزمان؛ آنکه

ساعاتی پیش بود که مردم همه در مقابل همین خانه جمع شده بودند. خبر بدی شنیده بودند و آماده بودند تا مطمئن شوند. عده‌ای مطمئن بودند و آماده بودند تا در تشیع یگانه دختر پیغمبرشان شرکت کنند. بعدها همه‌ی آنها می خواستند برای بچه‌ها و نوه‌ها و کسانی که در آنجا نبودند تعریف کنند که: در تشیع زهرا مرضیه، یگانه دختر پیغمبر شرکت کرده‌ام. عده‌ای از این افتخاری که نصیشان شده ذوق زده بودند... همه مردم آنجا احادیث پیامبرشان درباره دخترش را شنیده بودند. همه شنیده بودند که رضایت فاطمه همان رضایت خداست و غبیش، غصب خدا... شنیده بودند که زهرا، سرور زنان بهشتی است... این احادیث را مرور می کردند و منتظر تشیع جنازه بودند.

اما در آن سوی دیوارها... در آن سوی در سوخته... مردی در مقابل امامتی که به او سپرده شده بود نشسته و به او می نگریست. این امامتی را چگونه تحويل صاحبش بدهد در حالی که... این غم پشت مرد را خم کرده بود... پشت همان مردی که روزی در قلعه خیر را شکسته بود...

سر و صدای مردم بیرون خانه زیاد شده... علی به وصایای همسرش می‌اندیشد... «بدن مرا شبانه و مخفیانه تشیع کن و مبادا آنان که بر من ظلم کردند را خبر کنی...»

«سلمان! بگو همه بروند، بگو تشیع جنازه به تاخیر افتاده...»

فاطمه

فاطمه

نام زهرا علیها السلام

یونس می گوید، امام صادق علیه السلام فرمود:

برای فاطمه نزد خدای بلند مرتبه نه اسم است: فاطمه، صديقه، مبارکه، طاهره، زکیه، راضیه، مرضیه، محدثه و زهرا.

آنگاه فرمود: معنی و تفسیر فاطمه را می دانی؟ گفتم: آقای من شما بفرمائید. فرمود: فاطمه را از آن جهت فاطمه گویند که از شر بدور است (بخارج، ۴۳، ص ۱۰)

همچنین برای وجه تسمیه فاطمه علیها السلام وجود دیگری نقل شده است که عبارتند از:

فاتمه از اسم خداوند یعنی فاطر گرفته شده است (بخارج، ۴۳، ص ۶۵)

چون دوستان و شیعیان او از آتش جهنم در امان اند. (بخارج، ۴۳، ص ۱۶)

اما در مورد اینکه می‌گویند چرا امیرالمؤمنین علیها السلام از همسرشان دفاع نکردند، باید بگوییم که اولاً طبق روایات حضرت گردن یکی از مهاجمان را گرفت و او را بر زمین زد، و نزدیک بود او کشته شود، اما فرمود: قسم به خدا اگر مقدرات الهی و عهدي که پیامبر با من بسته است، نبود، می‌دانستی که تو نمی‌توانی به خانه من داخل شوی!

در روایات آمده حضرت رسول علیه السلام در لحظات آخر عمرشان امیرالمؤمنین علیها السلام را صدا می‌کنند و می‌فرمایند: پس چون از دنیا رفتم و از آنچه به تو وصیت کردم فارغ شدی و بدنم را در قبر گذاشتی، در خانه‌ات بنشین و قرآن را آنگونه که دستور داده‌ام، بر اساس واجبات و احکام و ترتیب نزول جمع آوری کن، تو را به برابر آنچه که از این گروه به تو و فاطمه زهرا علیها السلام خواهد رسید سفارش می‌کنم، صبر کن تا بر من وارد شوی.

پس در نتیجه امیرالمؤمنین علیها السلام که در قلعه خیر را از جا گند، باید در برابر حمله به خانه‌اش به خاطر اسلام سکوت کند، و چه کسی جز امیرالمؤمنین علیها السلام از پس این امتحان بر می‌آید؟

فاطمه

فاطمه

ثانیا: دوراندیش بوده و در همین راستا مکان‌های حاصلخیز را شناسایی و قلعه‌هایی در آن جا جهت حفاظت از خود ساختند:

الصلوھ... الصلوھ... الله اکبر

پی نوشته‌ها:

[۱]. ابن سعد، الطبقات الکبیری، پیشین، ج ۲، ص ۲۳۸

[۲]. صحیح البخاری، ج ۱، ص ۳۶۳، ح ۱۱۴، کتاب العلم، ب ۳۹، باب کتابة العلم.

[۳]. تاریخ بغداد ج ۸ ص ۲۸۴

[۴]. انساب الاشراف، ۵۸۶/۱

[۵]. احزاب/۵۳- نور/۲۷ و ۲۸

[۶]. احزاب/۶

[۷]. اسرار آل محمد، سلیمان بن قیس، ص ۱۷

هنگامی که پیامبر خدا سلام الله علیه و الله مبعوث شدند، دیگر آنها افراد بی‌چیز سابق نبودند، بلکه از موقعیت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی خاصی برخوردار بودند؛ لذا پیش خود گفتند که چه نیازی است که ما دین جدید اختیار کیم بلکه باید برای حفظ استقلال خویش تلاش کنیم. قرآن کریم این رویگردانی آن‌ها را اینطور حکایت می‌کند:

الذین ءاتیئُهُمُ الکِتبَ يَعْرُفُونَ كَمَا يَعْرُفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَ إِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ: «کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده‌ایم، او [=پیامبر] را همچون فرزندان خود می‌شناسند؛ (ولی) جمعی از آنان، حق را آکاهانه کتمان می‌کنند.» [۲]

حضرت رسول سلام الله علیه و آله پس از استقرار در مدینه، جهت آسودگی خاطر برای در امان ماندن از حملات یهود، با آن‌ها پیمانی امضا کردند، اما هرگدام از آن طوایف به نوعی با مشرکان و منافقان مدینه علیه اسلام همدستی کردند و پیمان خود را نقض کردند.

پس از گذشت ده روز از شهادت حضرت رسول، خلیفه وقت مباشر حضرت زهرا سلام الله علیها را از فدک بیرون راند [۷] و درآمد آن جا را که تا ۷۰ هزار دینار نیز گفته اند [۸]، مصادره کرد. او با بهانه اینکه اراضی فدک جزو بیت امال است، آنجا را غصب کرد؛ در صورتی که آن جا مال حضرت زهرا سلام الله علیها بود و هیچ ربطی به بیت امال نداشت.

در چنین فضایی بود که حضرت صدیقه سلام الله علیها تصمیم گرفتند به بهانه پس گرفتن فدک، به مسجد بروند و ضمن ایراد خطبه با خلیفه وقت در حضور جمعیت مناظره کنند.

حضرت قصد داشتند با این کار مسیر حق را از باطل کاملاً مشخص کنند و به همگان بفهمانند که چه احوال عظیمی از شریعت محمدی صلی الله علیه و آله در جامعه به وجود آمده و مردم هارون زمان، خلیفه و برادر رسول الله را ترک گفته، سراغ گوساله سامری رفته اند تا حداقل در آینده کسی نباشد که حق بر او مشتبه شود و مسیر مستقیم را نشناسد.

علامه مصباح در این رابطه می‌فرمایند: «اگر کسی بگوید این خطبه‌ی حضرت زهرا سلام الله علیها ضامن بقای تشیع شد، سخنی به گزاف نگفته است. این خطبه از نظر فصاحت و بلاغت، اتقان مطالب و شیوه‌ی استدلال، جدال و مناظره در اوج است و چکیده‌ای از عقاید مذهب تشیع می‌باشد.» [۹]

پس از گذشت ده روز از شهادت حضرت رسول، خلیفه وقت مباشر حضرت زهرا سلام الله علیها را از فدک بیرون راند [۷] و درآمد آن جا را که تا ۷۰ هزار دینار نیز گفته اند [۸]، مصادره کرد. او با بهانه اینکه اراضی فدک جزو بیت امال است، آنجا را غصب کرد؛ در صورتی که آن جا مال حضرت زهرا سلام الله علیها بود و هیچ ربطی به بیت امال نداشت.

در چنین فضایی بود که حضرت صدیقه سلام الله علیها تصمیم گرفتند به بهانه پس گرفتن فدک، به مسجد بروند و ضمن ایراد خطبه با خلیفه وقت در حضور جمعیت مناظره کنند.

حضرت قصد داشتند با این کار مسیر حق را از باطل کاملاً مشخص کنند و به همگان بفهمانند که چه احوال عظیمی از شریعت محمدی صلی الله علیه و آله در جامعه به وجود آمده و مردم هارون زمان، خلیفه و برادر رسول الله را ترک گفته، سراغ گوساله سامری رفته اند تا حداقل در آینده کسی نباشد که حق بر او مشتبه شود و مسیر مستقیم را نشناسد.

علامه مصباح در این رابطه می‌فرمایند: «اگر کسی بگوید این خطبه‌ی حضرت زهرا سلام الله علیها ضامن بقای

استدلال، جدال و مناظره در اوج است و چکیده‌ای از عقاید مذهب تشیع می‌باشد.» [۹]

داستان فدک

فدک نام سرزمینی است در شمال مدینه به فاصله ۱۰۰ کیلومتری از آن. این سرزمین در نزدیکی قلعه های خیر قرار دارد که محل سکونت یکی از طوایف یهود بـه نام بنی نصیر بود.

يهودیان، قرنها پیش از ظهور اسلام، برای یاری پیامبر آخرالزمان در حجاز ساکن شده بودند زیرا در کتب آسمانی خود دیده بودند که پیامبری از قربیش مبعوث می شود و شهر یثرب را (که بعدها به مدینه النبی تغییر نام یافت) مرکز حکومت خود قرار خواهد داد. لذا دائماً به مشرکین این مسئله را گوشزد می کردند و می گفتند که ما با یاری او بر شما مسلط خواهیم شد؛ قرآن این حقیقت را این گونه بیان می کند:

وَ كَانُوا مِنْ قَبْلٍ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا: وَ پیش از این نوید پیروزی بر کافران می دادند. [۱]

يهودیان اطراف مدینه-که متشكل از سه طایفه بنی نصیر، بنی قینقاع و بنی قريظه بودند- ویژگی های خاصی داشتند. [۲]

اولاً: بسیار مال دوست بوده و فکر اقتصادی قوی داشتند و همین امر سبب پیشرفت های اقتصادی آنها شد؛

در تاریخ اسلام، بعد از شهادت پیامبر ﷺ اتفاقات ناگواری رخ داد که آثارش همچنان ادامه دارد... این که امروزه عده‌ای به اسم اسلام سر می‌بزند و به پیر و جوان و مرد و زن رحم می‌کنند، آثار همان وقایع است. ادامه رسالت پیامبر ممکن نبود مگر با ولایت و امامت امیرالمؤمنین علیه السلام، اما عده‌ای با خودخواهی و قدرت طلبی این برنامه سعادت بشری که خداوند قرار داده بود را زیر پا گذاشتند و خلافت و ولایت را از مسیر اصلی خود منحرف کردند. سند این انحراف هجوم به خانه حضرت زهراء، پاره تن پیامبر ﷺ و به شهادت رساندن حضرت بود. با این که دستگاه خلافت در آن زمان تمام تلاش خود را برای پنهان کردن واقعیت و انکار شهادت ایشان به کار بست، ولی این واقعه به روشنی در کتب تاریخی باقی ماند. حال بعد سال‌ها با اینکه دشمن نمی‌تواند سند این واقعه را زیر سوال ببرد، شباهتی در این مورد مطرح می‌کند تا تاریخ را کمنگ کند.

مثلاً مطرح می‌کنند که چرا با وجود امیرالمؤمنین علیه السلام، حضرت زهراء سلام الله علیها به پشت در رفته؟ یا اینکه چرا امیرالمؤمنین علیه السلام از همسر خود دفاع نکردند؟!

اولاً: آن طور که از روایات شیعه و سنی بر می‌آید حضرت پشت در نشسته بودند و هنگامی که افراد دستگاه خلافت برای بیعت گرفتن آمدند در راسته و مطمئن بودند که آن‌ها بدون اجازه وارد

طایفه بنی نصیر هم که در قلعه های خیر ساکن بودند، پس از جنگ اـحد، برای قتل پیامبر نقشه کشیدند که پس از آگاهی حضرت، مجبور بودند سرزمین خود را ترک گویند، ولی از طرف منافقان مدینه پیام استقامت دریافت کردند. نهایتاً در جنگ خیر با دستان امیرالمؤمنین علیه السلام قلعه های خیر فتح شد؛ چنانچه قرآن حقارت آنها و عزت مومنان را شرح میدهد:

وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعُتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ: وَ گمان کردند که دژهای محکم‌شان آنها را از (عذاب) الهی حفظ می‌نماید. [۴]

اهل فدک با آگاهی از این جریان، اموال خود را تسليم پیامبر کردند و از سرزمینشان خارج شدند. خداوند حکم اموالی که بدون هیچ جنگی در اختیار پیامبر قرار میگیرد را در آیه ۶ سوره مبارکه حشر اعلام می کند و می فرماید که این اموال تمامًا مخصوص شخص پیامبر است و هیچ ارتباطی به سایر مسلمین ندارد (برخلاف غنایمی که با جنگیدن در اختیار مسلمین قرار می گیرد که طبق آیه ۴۱ سوره انفال خمس آن برای پیامبر است).

در روایات آمده که در چنین شرایطی آیه وَ ءَاتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّه [۵]: «وَ حق نزدیکان خود را بپرداز» نازل شد و بـنا به نقل شیعه و سنی حضرت اراضی فدک را به دخت گرامیشان صدیقه طاهره سلام الله علیها بخشیدند و سرپرستی بر آن گماردند. [۶]

ولی ای برادر! به جانم سوگند برای دفاع از زهراء سلام الله علیها اندکی کوتاهی نکردم؛ در همان جا دومی را به زمین کوییدم و با او امام حجت کردم ولی چه کنم که خودت برای حفظ اسلام، مرا به صبر دستور داده بودی و من مجبور بودم آن مصائب را چون استخوانی در گلو و خاری در چشم تحمل کنم.

و اکنون... امشب دخترت به تو پیوست... روح ملکوتیش به عرش اعلیٰ عروج کرد که او از همان ابتدا عرشی بود و با فرشیان تناسبی نداشت.

کودکانم! حسنم! حسینم! زینبم! آرام بگیرید. جان بابا آرامت. بگرید که رهایی از گریه نتوان یافت ولی به خاطر مادرتان آرام نکند که آن دو باخبر شوند و وصیت مادرتان، روی زمین چاند و من چانم و باز هم شمندگی...

خود را از روی سینه اش بلند کنید که ملائک تاب دیدن چنین صحنه ای را ندارند...

اوی بر من که دوباره کفنش نیلگون شد... اسماء کفنی نو بیاور... آه...

فرزندانم باید کنار بابا تا با هم دعا کنیم و بعد....

خدایا من از دختر پیامبر تو راضی ام؛

حروف دل مولا سلام الله عليه

یا رسول الله! چیزی از پرواز ملکوتیت نگذشته بود. چیزی از انتقال ابواب علمت به من، نگذشته بود. چیزی از اظهار شادی و ناراحتی فاطمه بر بالین تو نگذشته بود.^[۱] چیزی از توهین های ناروای دومی به ساحت پاکت-که زبان شرم دارد از بیانش- به هنگام قلم و دوات خواستن نگذشته بود.^[۲]

به راستی ای پسر مادرم! چیزی از غدیر هم نگذشته بود، که مرا در اعلان عمومی، خلیفه بعد از خود کردی. هنوز صدای بخ[ّ] یا ابن ابیطالب^[۳] آن منافق در گوشم طنین انداز است!

اما هنوز غسلت نداده بودیم، هنوز تکفین نکرده بودیم، هنوز بر جنازه ات غماز نخوانده بودیم که....

که انگار همه چیز را فراموش کردند. انگار تبریک هاشان، همگی تزویر بوده... همگی دروغ بوده... آری! که خود فرمودی منافق جز دروغ نمیگوید...

آه! امان از سقیفه... امان از اجتماع انصار گرد سعد بن عباده... امان از ورود آن سه نفر مهاجر به آن مجلس کذایی... و لعنت خدا بر سقیفه! لعنت خدا بر این همه گستاخیشان که گویی هیچ قول و قراری بین ما و آنها نبود... آری! حساب آنها با خدا خواهد بود که هیچکسی جز او نمیتواند ما به ازای اعمالشان، جزا

الگوئی نیکو

آموزه هایی از سیره حضرت زهرا

سلام الله علیها

امام مهدی(عج) در نامه ای به یکی از یارانش نوشته اند: «دختر پیامبر خدا، فاطمه زهرا علیها السلام ، برای من سرمشق و الگوی نیکوی است.» (الغیة، شیخ طوسی، ص ۲۸۶)

ایثار و از خود گذشتی در زندگی

شاید بتوان گفت یکی از اصول مهم در زندگی به ویژه زندگی مشترک از خود گذشتی است. در زندگی حضرت زهرا سلام الله علیها نیز ایثار موج می‌زند.

دریکی از صحیگاهان امام علی عليه السلام فرمود: فاطمه جان! آیا غذایی داری تا گرسنگی ام برطرف شود؟ پاسخ داد: نه، به خدایی که پدرم را به نبوت و شمارا به امامت برگزید سوگند که دو روز است در منزل غذایی کافی نداریم، آنچه بود به شما و فرزندانم دادم و خود از غذای اندک موجود استفاده نکردم. امام با تأسف فرمود: فاطمه جان! چرا به من اطلاع ندادی تا به دنبال تهیه غذا بروم؟

حضرت زهرا سلام الله علیها فرمود: ای ابوالحسن! من از پروردگار خود حیا می‌کنم چیزی را از تو درخواست نمایم که تو بر آن توان و قدرت نداری. (۱)

پرهیز از فامحروم

مردی نایینا پس از اجازه گرفتن وارد منزل امام علی عليه السلام شد. پیامبر صلی الله علیه وآلہ مشاهده فرمود که حضرت زهرا علیها السلام برخاست، فرمود: دخترم این مرد ناییناست. پاسخ داد:

پدر اگر او مرا نمی بیند من او را نمی نگرم! اگر چه او نمی بیند اما بوي زن را استشمام می کند!

رسول خدا صلی الله علیه وآلہ پس از شنیدن سخنان دخترش فرمود: «أَشْهُدُ أَنِّي بَضَعَةُ مِنْيٍ»: شهادت می دهم که تو پاره تن من هستی. (۴)

همسرداری حضرت زهرا (سلام الله علیها) و کمال رضایت علی (علیه السلام) از او

پیامبر هنگام عروسی زهرا (سلام الله علیها) به او فرموده بود: «دخترم! با همسرت رفتار نیکو کن، و در هیچ کاری از دستورش سریچی نکن. این سخن همواره در سیره حضرت زهرا (سلام الله علیها) مشهود بود، او حدود نه سال که همسر علی (علیه السلام) بود، هرگز علی (علیه السلام) را ناخشنود نکرد، بلکه همواره مایه نشاط و خشنودی علی (علیه السلام) می شد، و اندوه علی (علیه السلام) با دیدار حضرت زهرا (سلام الله علیها) برطرف می گشت.

و اما چهار عمل واجب:

۱. شناخت و معرفت پروردگار (بدانیم که نعمت ها از اوست)

۲. راضی به نعمت های خدا بودن

۳. گفتن بسم الله الرحمن الرحيم در آغاز غذا

۴. سپاسگزاری خدا در پایان (و گفتن الحمد لله رب العالمين)

و چهار عمل مستحب عبارتند از:

۱. وضو گرفتن قبل از غذا

۲. نشستن بجانب چپ

۳. در حال نشسته غذا خوردن

۴. غذا خوردن با سه انگشت

و چهار عملی که نشانه ادب است:

۱. از غذای پیش روی برداشتن

۲. لقمه را کوچک برداشتن

۳. غذا را به خوبی جویدن.

۴. کمتر در صورت دیگران نگاه کردن. (۳)

تعیین کند، «و هو سریع الحساب».

و به قول آقای جوادی آملی: «خطبه‌ی فدکیه فشرده‌ی نهج البلاغه و مادر نهج البلاغه است و نهج البلاغه تأثیری از خطبه‌ی فدکیه است.»

پی‌نوشت‌ها:

- [۱] بقره(۲)، ۸۹
- [۲] تقسیر المیزان، ج۱، ص۲۲۴
- [۳] بقره(۲)، ۱۴۶
- [۴] حشر(۵۹)
- [۵] اسراء(۱۷)، ۲۶
- [۶] اصول کافی، ج۱، ص۵۴۳
- [۷] ابن‌الحید معترض، شرح نهج البلاغه، ج۱۶، ص۲۶۳
- [۸] بحار الانوار، ج۲۹، ص۱۲۳
- [۹] آیت‌الله محمدتقی مصباح‌یزدی، ریاترین دادخواهی و رسانترین روشنگری (شرح خطبه‌ی فدکیه)، ج۱، ص۸۴

این جا بود که او جوابی داد که هوش را از سر ملائک پراند: آری! سوگند به خدا که اینکار در راستای اهداف پدرت رسول خداست!!! [۴]

ای برادرم! ای رسول خاتم! هنوز یادم هست که دومی به محض خروج از سقیفه و انتخاب فرزند ابی قحافه به عنوان خلیفه تو-که چه زود بر خدا ورسولش دروغ بستند- در سرش می‌پروراند که پایه‌های حکومتِ رفیق شفیقش، جز با بیعت گرفتن از من، استوار نمی‌شود... برایم مثل روز روشن بود که او همه‌ی این کارها را میکرد تا پس از خلیفه اول، خودش از مرکب خلافت بدشود! بگذرم که در دل شرحه شرحه من بسیار است....

خلیفه، دومی را جهت گرفتن بیعت با چند ده مرد جنگی، عازم خانه وحی کرد. دومی دائم میگفت اگر بیعت نکنید خانه را با اهلش به آتش خواهم کشید. فاطمه‌ای این جا بود که با ناله‌هایش و مخاطب قرار دادن ساحت مقدس است، دل‌های صاحب دلی را می‌سوزاند که «یا ابتابه! بعد از تو چه مصیتها‌ی که از ناحیه فرزند خطاب و فرزند ابی قحافه بر ما وارد نشده است...؟ آنگاه رو به پسر خطاب کرد و گفت: «به راستی می‌خواهی خانه‌ی ما را به آتش بکشی؟»

این جا بود که او جوابی داد که هوش را از سر ملائک پراند: آری! سوگند به خدا که اینکار در راستای اهداف پدرت رسول خداست!!! [۴]

اگر کسی چشم دلش باز بود میدید که با این سخنان سخیف و جسارت‌آلود، جبرئیل، فرشته وحی، ضجه می‌زند و میکائیل تاب تحمل این همه بی‌حرمتی را ندارد؛ اما تاره این اول کار بود....

خوش‌اخلاقی با دوست و دشمن!

توصیه حضرت زهرا (سلام‌الله‌علیها) نسبت به خوش‌اخلاقی این است که انسان در برابر همه خوش‌اخلاق باشد نه تنها دوستان. خیلی از افراد ادعای دین‌داری و خداباوری دارند اما در موقع سختی نه تنها دیگر شکر نعمت‌هایی که خداوند به آن‌ها داده است را بجا نمی‌آورند بلکه زبان به شکایت می‌گشایند و در برخی موارد کلمات ناشایست نسبت به دین و خدا به میان می‌آورند

پاداش خوش‌رویی در برابر مؤمن بپشت است و خوش‌رویی با دشمن و انسان‌های ستیزه‌جو، انسان را از عذاب آتش بازمی‌دارد. (۲)

آداب غذا خوردن

حضرت صدیقه (سلام‌الله‌علیها) می‌فرمایند:

در سر سفره غذا ۱۲ کار نیک وجود دارد که سزاوار است هر مسلمانی آنها را بشناسد. ۴ مورد واجب و ۴ مورد مستحب و ۴ مورد نشانه ادب و بزرگواری است.

در این راستا، حضرت علی (علیه السلام) می‌فرماید:

«سوگند به خدا من زهرا (سلام‌الله‌علیها) را تا آن هنگام که خداوند او را به سوی خود برد، خشمگین نکردم، او نیز مرا خشمگین نکرد، و هیچ گاه موجب ناخشنودی من نشد... من هرگاه به چهره زهرا (سلام‌الله‌علیها) نگاه می‌کردم، هرگونه غم و اندوه از من برطرف می‌شد. (۵)

روزی پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) از علی (علیه السلام) پرسید: «زهرا (سلام‌الله‌علیها) را چگونه همسری یافتی؟». علی (علیه السلام) در پاسخ عرض کرد: «نعمَ الْعَوْنُ عَلَي طَاعَةِ اللَّهِ؛ او را در راستای اطاعت خداوند یاوری نیکو یافت. (۶)

پی‌نوشت:

۱. محمد دشتی، فرهنگ سخنان فاطمه زهرا، ص۹
۲. همان، ص ۱۶ و ۱۷
۳. همان، ص ۳۶
۴. همان، ص ۶۲
۵. کشف الغمہ، ج۱، ص ۴۹۱ و ۴۹۲.
۶. علامه مجلسی، بحار الانوار، ج۴۳، ص ۱۱۷.

